

Lluís Solé i Sabarís: una lliçó de ciutadania i una lliçó acadèmica

Enric BERTRAN I GONZÀLEZ

Vocal de la Societat Catalana de Geografia

Quan vaig rebre l'encàrrec d'escriure unes ratlles en recondança del Dr. Lluís Solé i Sabarís, vaig restar un xic amoïnats davant el repte que per a mi representava haver de dir quelcom d'una persona tan insigne, en les seves dimensions humana i professional, i que fos, a l'ensem, diferent del que se'n dirà des de perspectives, sens dubte, més autoritzades que la meua, tant des d'un aspecte acadèmic com de relació personal.

Si goso fer aquesta modesta aportació a la memòria del Dr. Solé i Sabarís, és només com a conseqüència de la necessitat indefugible d'expressar la meua gratitud, entesa com a estricte acte de justícia, pel seu estimable mestratge.

Tot i no haver-lo tractat amb prou intensitat, car la coneixença que en tenia era dels darrers anys, quan encara era President de la Societat Catalana de Geografia, el Dr. Solé i Sabarís era un home del qual he pogut copsar força facetes, a partir del seu carisma, molt palpable en qui hi ha mantingut una relació més estreta, i mitjançant el seu mestratge, al qual he pogut accedir, directament per les seves obres i a la Societat Catalana de Geografia, o indirectament, a través dels seus deixebles, incomptables en el camp de la Geografia i Geologia catalanes.

Així, doncs, intentaré de fer la meua aportació a la memòria del Dr. Lluís Solé i Sabarís, amb la seguretat que, essent-li deutor, no serà difícil de destriar uns quants aspectes que permetin de contribuir amb la deguda humilitat, a glossar la seva complexa personalitat, amb la temença de no fer-ho prou bé i amb l'esperança que hom sabrà disculpar-me si no sé reeixir en aquesta comesa.

La primera vegada que vaig sentir parlar del Dr. Solé i Sabarís fou amb motiu de la publicació del darrer volum de la *Geografia de Catalunya*, a través d'un article periodístic que tractava de la seva vàlua professional i de la seva actitud cívica de compromís comunitari. Val a dir que, en uns moments de reivindicacions polítiques i de lluites socials, quan

això em semblava l'única cosa important, el resultat de la tasca callada, però tenaç i constant del Dr. Solé i Sabarís, en posar al dia la Geografia de Catalunya, va esdevenir per a mi una valuosa lliçó: la fermesa i l'exigència en el treball quotidià d'una activitat professional es demostrava imprescindible per a una participació activa en la futura societat. No fa massa anys doncs, que em va ser possible encara de trobar el *mestre*, perquè el Dr. Solé i Sabarís sabia fer la seva feina amb una actitud indestruïble, que el convertia en un exemple de ciutadania.

Ja a la Universitat, i en enfrontar la discussió metodològica del concepte de Geografia, vaig cercar el seu ensenyament com a persona que havia estat capaç de fer una sistematització de la Geografia de Catalunya. El Dr. Solé i Sabarís entenia la Geografia com l'estudi de les diverses i complexes relacions que l'home estableix amb el medi. Trobar una definició més extensa en les seves obres esdevenia, en principi, difícil, enlloc no encertava de localitzar-ne una de més exhaustiva. En llegir part de la seva producció, em vaig adonar de la innecessarietat d'ampliar-la, car eren les seves obres, el seu mètode i la seva activitat professional que ho feien. Ara bé, en definir un camp d'actuació obert per a la Geografia, admetia un altre molt ampli quant a mètodes, cosa que feia d'aquesta ciència un objectiu difícilment abastable i un repte que exigia esforç i compromís seriosos. Conseqüent amb aquesta opció, el Dr. Solé i Sabarís va endegar una activitat professional, a través de la qual ha esdevingut un exemple excel·lent d'aquesta concepció de la Geografia, perquè ha assumit el compromís d'entendre en diverses disciplines científiques i hi ha reeixit: ha lligat una vocació didàctica amb una altra de científica, tal vegada difícilment destriables, tot treballant en l'ampli camp d'acció de les Ciències Naturals i Socials. El Dr. Lluís Solé i Sabarís resta així com a garant de la certitud d'un concepte de Geografia moderna.